

Stockholm 2015-10-30

Ny utställning om medeltida musik öppnar på Historiska

Den 18 november öppnar "Medeltida klanger", en ny del i utställningarna om medeltiden på Historiska museet. Här finns inspelningar av medeltida orglar och kyrkklockor, en rekonstruktion av en orgel som besökarna får prova att spela på, åtta medeltida kyrkklockor och två av världens äldsta orglar.

– De två orglarna är världsunika, säger utställningsproducent Petter Ljunggren på Historiska museet. Nu presenteras de tillsammans med alla sina kvarvarande delar på ett mer lättillgängligt sätt för alla besökare och förhoppningsvis väcker vi ett intresse för denna kulturskatt.

Orglarna från år 1370 och början av 1400-talet kommer från Gotland och har kvar sin originalmålning, men är inte spelbara. De hjälper oss förstå hur de medeltida orglarna var byggda och hur det kan ha klingat i kyrkorna. I utställningen finns en nybyggd rekonstruktion där besökare får prova att pumpa och spela.

Åtta medeltida kyrkklockor berättar spännande historier. En del är fyllda med teckningar av sedelärande fabler, andra med skyddande runor, en tredje med ryska kyrilliska tecken – ett krigsbyte från Ryssland. Klangen från kyrkklockorna blev det tydligaste uttrycket för skiftet mellan asatro och kristendomen. Kyrkklockorna, som kallades "Guds basuner", kunde höras en mil eller mer.

– Klangen av kyrkklockor är ett levande kulturarv, som vi hör dagligen men sällan reflekterar över, säger Petter Ljunggren. Nu berättar vi hur de tillverkades, döptes, fick hjälp av böner, runor och magiska bilder för att skrämma medeltidens demoner med sin klang och kalla de troende till kyrkan.

Klockgjutarna göt ofta klockorna på kyrkbacken. De gjorde en modell av klockan i talg och vax som bakades in i lera. Leran brändes och vaxet smälte och rann ut. I den tomma formen hällades smält brons. Nya klockor skulle provringas dag och natt i tre dygn. Om de höll och hade rätt klang tvättades klockorna med vigvatten och olja innan de döptes av biskopen.

"Medeltida klanger" är en av totalt fyra utställningar om medeltiden på Historiska museet. "Medeltida konst" visar hur olika former och stilar inom konsten i kyrkorna vuxit fram, från de östliga influenserna från det bysantinska riket och fram till renässansens framväxt under 1400- och 1500-talen. I "Medeltida liv" finns bruksföremål och berättelser om människors liv i Sverige under medeltiden och "Massakern vid muren" handlar om det blodiga slaget om Gotland 1361 som slutade i en massaker.

"Medeltida klanger" invigs onsdagen den 18 november kl. 18. Utställningschef Sophie Nyman invigningstalar och orgelbyggaren Mads Kjersgaard spelar medeltida orgelklanger.

OBS! Antal platser är begränsat, förboka din plats till invigningen senast den 13 november här:

<http://legaonline.se/historiska/choosedate.aspx?occID=3011369&resID=911627&e=1>

För mer information kontakta pressansvarig Ulrika Mannberg Günther tel. 08-519 557 31, mobil 070-601 45 07 mail: ulrika.m.gunther@historiska.se